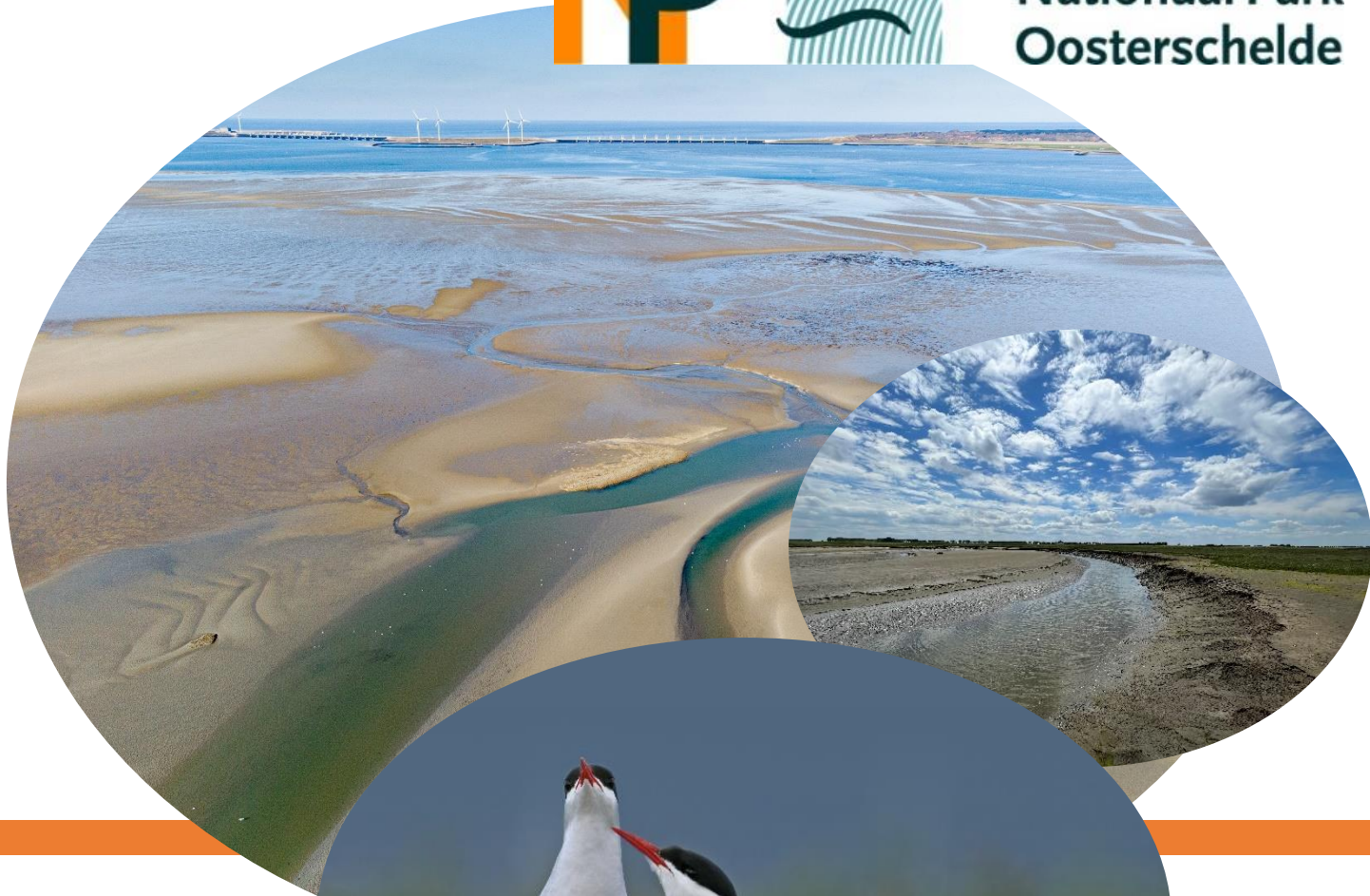

Nationaal Park
Oosterschelde

Inhoud

Voorwoord.....	3
1. Inleiding	4
1.1 Nationale Parken in Nederland	4
1.2 Nationaal Park Oosterschelde	4
2. Basisprogramma.....	6
2.1 Secretariaat	6
2.2 Algemene en dagelijkse zichtbaarheid	6
2.3 Informatie in het veld	6
2.4 Communicatiemiddelen	7
2.5 Jaarprogramma	8
2.6 De Oosterschelde boven water	12
2.7 Terugblik op de Oosterschelde.....	13
2.8 Vernieuwen website.....	13
3. Projecten.....	14
2.9 Strandkorrel.....	14
2.10 Informatiepunt bij Oesterij.....	14
2.11 Cursus Natuurbeleving	15
2.12 Bewonerscursus	15
2.13 Extra schoolvaartochten.....	16
4. De cijfers van 2022.....	17
4.1 Algemeen.....	17
4.2 Bestedingenplan 2022	18
5. Organisatie.....	19
5.1 Overlegorgaan	19
5.2 Bestuurlijke vergaderingen	20
5.3 Dagelijks werkteam	20
6. Dankwoord	21
Bijlage - Ledenoverzicht.....	22

Voorwoord

Na twee coronajaren was 2022 weer een enigszins normaal jaar voor het Nationaal Park Oosterschelde. Als het betrekken van mensen bij je park een topprioriteit is, dan mis je natuurlijk de mogelijkheid om fysiek bij elkaar te komen en mensen kennis te laten maken met het park. We proberen wel de lessen uit de coronaperiode vast te houden. Zo toonden we tijdens de Oosterscheldeweek filmpjes van favoriete plekjes van mensen aan en in de Oosterschelde op het internet en proberen we ook nog zoveel mogelijk met behulp van teams te vergaderen.

Ons algemeen bestuur kwam in 2022 meer dan gebruikelijk bij elkaar. Dat was noodzakelijk omdat bij een eerste behandeling van een nieuw ambitiedocument voor ons park nogal uiteenlopende visies bleken te bestaan over wat een nationaal park is en waarover het gaat. Dat bepaalt natuurlijk in belangrijke mate het draagvlak en de werkingsbreedte van zo'n ambitiedocument.

Na meerdere bijeenkomsten van ons algemeen bestuur kon het document afgelopen november door het bestuur in unanimiteit worden vastgesteld. Ik ben daar uitermate tevreden mee, zeker na de uitvoerige besprekingen in de geledingen van ons algemeen bestuur en het –uiteindelijk- brede draagvlak.

We kunnen nu aan de slag met een uitvoeringsagenda waarin we vastleggen hoe, wanneer en met wie we onze ambities willen gaan realiseren.

Ik dank iedereen die heeft bijgedragen aan de totstandkoming van het Ambitiedocument Nationaal Park Oosterschelde en wens ons samen veel succes bij het realiseren van onze gemeenschappelijke ambities.

Krijn Jan Provoost
Voorzitter Nationaal Park Oosterschelde

1. Inleiding

1.1 Nationale Parken in Nederland

Nationaal Park Oosterschelde is één van de eenentwintig nationale parken die Nederland rijk is. Samen vertellen de Nationale Parken het verhaal van de Nederlandse natuur en vormen de kern van het Natuurnetwerk.

Het beleid van nationale parken in het algemeen richt zich op vier hoofddoelstellingen zoals geformuleerd door het Rijk, namelijk:

1. Intensiveren natuurbeheer en natuurontwikkeling;
2. Sterk stimuleren van natuur- en milieueducatie;
3. Bevorderen van vormen van natuurgerichte recreatie;
4. Bevorderen van onderzoek.

Deze doelen zijn het vertrekpunt voor de doelstellingen van Nationaal Park Oosterschelde.

1. Intensiveren natuurbeheer en natuurontwikkeling

In nationale parken wordt gestreefd naar duurzame instandhouding van de natuur en de ontwikkeling van de voor het gebied kenmerkende natuurwaarden. Hiertoe wordt het natuurbeheer, als dat nodig is, geïntensiveerd en, als dat mogelijk is, natuurontwikkeling toegepast. Natuurontwikkeling is sinds een aantal jaren een belangrijk onderdeel van het natuurbeleid. Het is onder meer gericht op het terugbrengen van verloren natuurwaarden.

2. Sterk stimuleren van natuur- en milieueducatie

In nationale parken wordt veel aandacht besteed aan communicatie en educatie. Zo worden er educatieve activiteiten georganiseerd voor bezoekers en omwonenden. Er wordt aandacht gevraagd voor onder meer de natuurwaarden en de achtergronden van beheermaatregelen, de effecten van de mens op de natuur en het nut van natuurbehoud. Dit gebeurt in de vorm van excursies, cursussen en projecten voor scholen. Het doel is om kinderen en volwassenen in contact te brengen met de natuur en hen daar belangstelling, begrip en respect voor bij te brengen. Op die manier wordt geprobeerd om de maatschappelijke steun voor natuurbehoud en nationale parken te verbreden.

3. Bevorderen van vormen van natuurgerichte recreatie

Nationale parken geven bezoekers de gelegenheid om de mooiste en meest kenmerkende Nederlandse natuurgebieden te zien en er van te genieten. De voorzieningen voor recreatie zijn voornamelijk natuurgericht. Intensieve vormen van recreatie of activiteiten die verstorend zijn voor de natuur worden geweerd of er wordt gezocht naar de mogelijkheden voor deze activiteiten buiten de kwetsbare delen van het park of zelfs buiten de parkgrenzen.

4. Bevorderen van onderzoek

In nationale parken wordt veel onderzoek gedaan dat wordt gebruikt voor het beheer en de inrichting van de parken. Onderzoek naar bijvoorbeeld de invloed van recreatieve ontwikkelingen op de natuur, de waterhuishoudkundige aspecten en de effecten van beheermaatregelen.

1.2 Nationaal Park Oosterschelde

In 2002 is de Oosterschelde op verzoek van Gedeputeerde Staten van Zeeland door het Rijk aangewezen als nationaal park. Nationaal Park Oosterschelde is met 37.000 ha het grootste Nationaal Park dat Nederland kent.

In de afgelopen twintig jaar heeft Nationaal Park Oosterschelde een grote hoeveelheid kennis en ervaring opgedaan. Nationaal Park Oosterschelde is de 'spin in het web' geworden in het Oosterscheldegebied en zorgt voor verbinding tussen de partijen en het opzetten van projecten en activiteiten gericht op bescherming en beleving. Het park vervult een belangrijke rol als initiator, coördinator en/of sparringpartner bij ontwikkelingen in het gebied met betrekking tot de vier hoofddoelstellingen.

De prachtige maar kwetsbare natuur is de basis voor alle activiteiten in het Oosterscheldegebied. Beherende organisaties hebben hun eigen verantwoordelijkheid voor de bescherming en ontwikkeling van de natuur binnen de grenzen van het park. Communicatie & educatie en natuurgerichte recreatie zijn de belangrijkste pijlers voor Nationaal Park Oosterschelde.

Het jaarprogramma van Nationaal Park Oosterschelde omvat een grote hoeveelheid activiteiten. Hierbij wordt zoveel mogelijk samengewerkt met overheden, educatieve centra, terrein beherende organisaties, ondernemers (waaronder de gastheren) en andere betrokken partijen. Bij het jaarprogramma wordt aandacht gevraagd voor onder meer de natuurwaarden en de achtergronden van beheermaatregelen, de effecten van de mens op de natuur en het nut van natuurbehoud. Dit gebeurt in de vorm van excursies, cursussen en een educatieprogramma voor scholen. In het Oosterscheldegebied is een groot aantal partijen actief op het gebied van onderzoek en monitoring. Het gaat veelal om specialistisch onderzoek, waarbij Nationaal Park Oosterschelde voornamelijk een bijdrage levert in de vorm van communicatie en educatie.

Het bestuur heeft vier belangrijke speerpunten voor de activiteiten in 2021 geformuleerd, namelijk:

1. Zichtbaarheid en beleefbaarheid van cultuurhistorie in het Oosterschelde landschap
2. Biodiversiteit en beleving van de Oosterschelde onder water
3. Beleefbaarheid van Oosterschelde als vogelgebied
4. Vergroten van de passieve en actieve betrokkenheid van bewoners bij de Oosterschelde – ze kennen het verhaal en dragen dit actief uit

Vanaf 1 januari 2018 worden de educatieprojecten (voor basis- en voortgezet onderwijs) gecoördineerd via het samenwerkingsverband 'De Zeeuwse Natuur', maar deze activiteiten behoren nog steeds tot het basisprogramma van Nationaal Park Oosterschelde.

2. Basisprogramma

Het basisprogramma omvat alle reguliere taken en activiteiten met betrekking tot de dagelijkse werkzaamheden en de uitvoering van het activiteitenprogramma van Nationaal Park Oosterschelde. In het Oosterscheldegebied worden zowel het basis- als pluspakket Communicatie & Educatie voor nationale parken uitgevoerd. Voor de coördinatie en uitvoering van het jaarprogramma is overleg en afstemming met alle betrokken partijen rondom de Oosterschelde onmisbaar, zowel op de werkvloer als op bestuurlijk niveau.

2.1 Secretariaat

Project 2022.01

In het kader van de Decentralisatie Impuls-afspraken verzorgt de Provincie Zeeland het secretariaat van Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde. Uit de post secretariaat worden o.a. de secretariële en bestuurlijke activiteiten, de onkosten voor de voorzitter, de accountantskosten en de vaste bijdrage aan het Samenwerkingsverband Nationale Parken betaald.

2.2 Algemene en dagelijkse zichtbaarheid

Project 2022.02

Vanuit het basisprogramma werken we aan de algemene en dagelijkse zichtbaarheid van Nationaal Park Oosterschelde in regionaal, nationaal en internationaal verband. Belangrijk hierin is vertegenwoordiging van het park in een groot aantal internationale, landelijke en regionale overlegstructuren.

2.3 Informatie in het veld

Project 2022.03

Informatieborden

Rondom de hele Oosterschelde staan naast de kenmerkende informatiezuilen ook verschillende informatieborden van het Nationaal Park. De borden informeren en inspireren mensen om de Oosterschelde te ontdekken en beleven vaak over een specifiek onderwerp. Ook deze borden doorstaan al een groot aantal jaar weer en wind, waardoor het noodzakelijk is er elk jaar een aantal te vervangen en aan te passen aan de huidige situatie.

In 2022 zijn informatieborden op Neeltje Jans bij het Topshuis, bij het schor in de Wilhelminapolder en langs de dijk bij de Plaat van Oude Tonge. De informatie op de borden is tot stand gekomen in samenwerking met de terreinbeheerders, Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat, Het Zeeuwse Landschap en Vereniging Natuurmonumenten.

Natuurentreepunten

Afgelopen jaren zijn op diverse plaatsen langs de Oosterschelde initiatieven ontstaan om entreepunten te realiseren. Deze entreepunten, rondom het hele park in een herkenbare stijl, stimuleren natuurgerichte recreatie, informeren bezoekers over de omgeving en activiteiten en verwijzen naar elkaar. Nationaal Park Oosterschelde heeft een coördinerende en stimulerende rol in de totstandkoming van de entreepunten.

In 2022 is er verder gewerkt aan de natuurentreepunten bij Roelshoek in Krabbendijke. In samenwerking met Geopark is verder gewerkt aan de punten bij de Bergse Diepsluis aan de Oesterdam en het Goese Sas. Er is tevens een eerste verkenning gemaakt voor een nieuw natuurentreepunt op Neeltje Jans ter vervanging van het Goese Sas.

2.4 Communicatiemiddelen

Project 2022.04

De communicatiemiddelen van Nationaal Park Oosterschelde vormen de basiselementen voor het vergroten van de naamsbekendheid en het stimuleren van het beleven en ontdekken van de Oosterschelde. Het betreft de website, de inzet van social media en een jaarlijks magazine en diverse andere drukwerkmaterialen.

Drukwerk

Nationaal Park Oosterschelde geeft jaarlijks een Nationaal Park magazine uit. Het uitgangspunt van het magazine is het inspireren en enthousiasmeren van recreanten en bezoekers aan Nationaal Park Oosterschelde. In 2022 zijn 20.000 exemplaren gedrukt.

De verspreiding van de magazines heeft plaatsgevonden via recreatie- en horecaondernemers, gastheren, terreinbeheerders, NME-centra, gemeenten, etc. Ook in het dijkhuisje te Wissenkerke en tijdens excursies worden de magazines actief uitgedeeld.

Naast het magazine hebben we in 2022 ook een herdruk uitgegeven van de Nationaal Park zoekkaarten, onderwaterpaspoortjes en de kinderdoeboekjes. Uit het veld blijven positieve reacties komen op het getijdenboekje in de vorm van een uitklapkaart de Ontdekkaart – Langs strand en dijk. Daarom is deze opnieuw uitgegeven en verspreidt.

De folder/zoekkaart haaien en roggen / Grote Eikapseljacht is nog steeds populair onder gezinnen. Gezien de stijgende vraag blijft deze in ons aanbod.

Digitale communicatie

Website

Op de website www.np-oosterschelde.nl is alle basisinformatie over Nationaal Park Oosterschelde te vinden. Via nieuwsberichten worden bezoekers op de hoogte gehouden van actuele informatie over het Nationaal Park. Ook bevat de website een interactieve kaart met een overzicht van alle natuurgerichte activiteiten op en rond de Oosterschelde. In 2022 hadden we 95.360 unieke bezoekers.

Social Media

Nationaal Park Oosterschelde deelt nieuwsberichten en actuele ontwikkelingen via diverse social media kanalen. In 2022 hebben we verder ingezet op een groei van het bereik van onze social media berichten. Inmiddels hebben we 1448 volgers op twitter, 4.242 op facebook en 1.927 op Instagram.

2.5 Jaarprogramma

Project 2022.05

Gidsen

De gidsen zijn het hele jaar actief om verschillende doelgroepen te betrekken bij en enthousiasmeren voor Nationaal Park Oosterschelde. Dit doen ze met het geven van presentaties, door met een informatiekraam op verschillende havendagen te staan en excursies te begeleiden.

Aanvullend op het excursieaanbod van de terreinbeheerders zijn zij op verschillende kleine strandjes met de excursie juttersgeluk te vinden. Het Noordzeestrand is door het ontbreken van oesters uitermate geschikt voor het sleepnetvissen. In de zomervakantie helpen grote groepen kinderen, vaders en moeders hieraan mee.

Erg populair is en blijft Zeeuwse Zilte Zaligheden, een excursie in samenwerking met een ondernemer uit Wissenkerke. De ondernemer doet de organisatie en biedt de faciliteiten aan. De gidsen laten de deelnemers niet alleen de Oosterschelde culinair ontdekken, maar vertellen daar ook het bijhorende belang van natuurwaarden bij.

Het Dijkhuisje is bijna in alle schoolvakanties open geweest. Naast deze openstelling zijn er verschillende extra activiteiten georganiseerd zoals het vangen van nachtvinders en luisteren naar vleermuizen. Bijzonder zijn de excursies bij de getijdenbakken bij het dijkhuisje in Wissenkerke en bij Ouwerkerk. Nieuw dit jaar zijn ook excursies georganiseerd bij de getijdenbakken bij Bruinisse. Deze bieden een uniek kijkje in de bijzondere onderwaterwereld van de Oosterschelde.

Scharrelen en snorkelen

De Oosterschelde heeft een uniek onderwaterleven. De vele duiken per jaar zeggen hier genoeg over. Voor algemeen publiek dat voor een dagje of een vakantie naar de Oosterschelde komt, is duiken echter vaak een stap te ver. Het onderwaterleven is echter heel goed op een makkelijker manier beleefbaar te maken.

Bij snorkelen is het belangrijk dat het water helder genoeg is om het rijke onderwaterleven te zien. De huidige locatie in de Flauwershaven is zeer gevoelig voor wind, waardoor het water snel troebel wordt. Gezocht is jaar is naar een geschiktere locatie waar een stabielere zichtbaarheid onder water gegarandeerd kon worden. Hiervoor is gekeken naar de mogelijkheden bij de zeewierboerderij in de Schelphoek.

Kajakken

Wie op een sportieve en kleinschalige manier de dynamiek van de Oosterschelde wil beleven, kan samen met Outdoor Inspiration in een kajak stappen. Door het getij en de bijna immer aanwezige wind is het een tocht met uitdagingen. De beloning daarentegen is groot: vanuit een ander perspectief dicht bij het water, met grote kans dat een nieuwsgierige zeehond even komt kijken of je verrast wordt door een opduikende bruinvis. Door zijn jarenlange ervaring met het kajakken op de Oosterschelde kan begeleider en gids Guido Krijger bijzondere verhalen vertellen over wat er allemaal te zien en te beleven is.

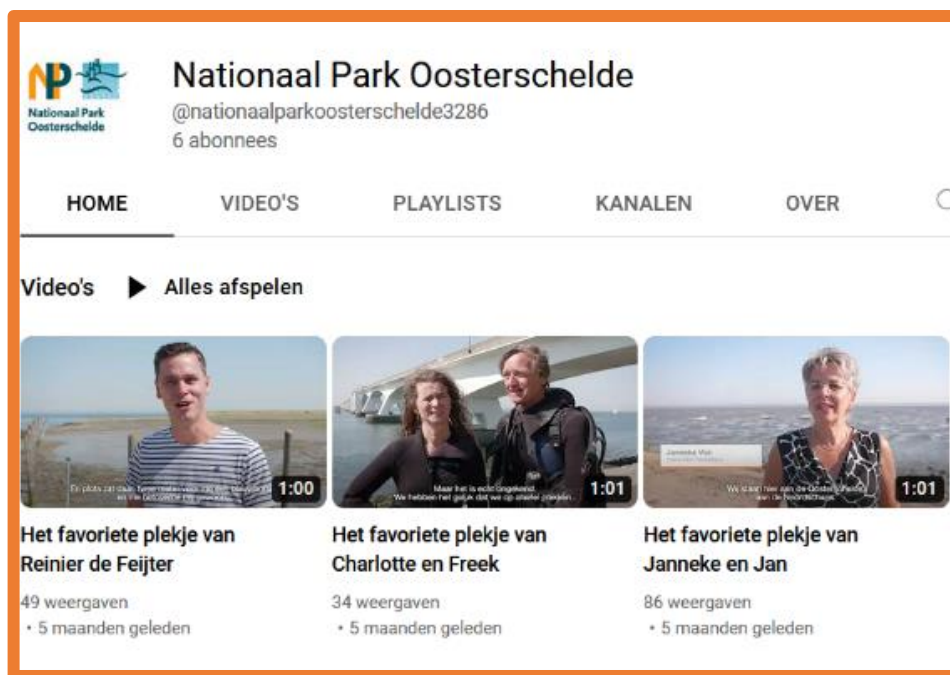

(Foto: Guido Krijger)

Oosterscheldeweek

Een Oosterscheldeweek met online belevingen en avonturen in het veld. Naast alle activiteiten is gedurende de week, net als vorig jaar, een serie van filmpjes gemaakt en online uitgezonden met een drietal inwoners dit keer in de hoofdrol die over hun favoriete plekje in het Nationaal Park vertellen:

<https://www.youtube.com/channel/UCDD9d9jSE0x4IlvFkVCGwRg>

Ondersteuning gidsen en vrijwilligers

De belevingsactiviteiten in het park worden veelal georganiseerd door het team van vrijwilligers, de Nationaal Park Oosterschelde gidsen. De gidsen worden ingezet om het activiteitenprogramma te begeleiden. Daarnaast bemensen ze de informatiekraam op havendagen, publieksdagen en visserijdagen, het dijkwachtershuisje en verzorgen presentaties voor groepen en verenigingen. In 2022 hebben we in de zomer en in het begin van de winter een scholingsbijeenkomst georganiseerd.

Gastheerschap

Rondom de Oosterschelde is een actief netwerk van recreatie- en horecaondernemers die gastheer zijn van het Nationaal Park. Zij hebben door de cursus gastheerschap een basis meegekregen om hun gasten van de juiste informatie te voorzien en hun handreikingen te geven om het gebied verder te ontdekken en beleven.

Gastheernetwerk

Het hele jaar door krijgt het gastherennetwerk informatie over relevante ontwikkelingen en wetenswaardigheden. Deze informatie kunnen zij gebruiken binnen hun eigen organisatie en delen met hun gasten. Ze worden geholpen bij vragen en ondersteund bij het opzetten van arrangementen. Bij bedrijfsbezoeken wordt geïnformeerd naar verdere behoeften.

Het netwerk wordt ook ondersteund door de gastheren een plek op de website te geven, hun activiteiten te plaatsen op de activiteitenkaart, en via vermelding op Facebook en Twitter. Ze krijgen kosteloos de beschikking over verschillend folder- en promotiemateriaal.

Netwerkbijeenkomsten

Door deel te nemen aan de netwerkbijeenkomsten die elk voor- en najaar worden georganiseerd ontdekken en leren de ondernemers zelf steeds bij over de mogelijkheden van het Nationaal Park. Een bijeenkomst bestaat altijd uit een inhoudelijk en een buitendeel.

Inhoudelijk om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en kennis uit te breiden.

Buiten om zelf uit de eerste hand de locatie te ontdekken en te beleven. Je kunt het beste een ervaring aan gasten enthousiast overdragen als je het zelf ervaren hebt.

In 2022 hebben we een voorjaars- en een najaarsbijeenkomst georganiseerd. De voorjaarsbijeenkomst was in het Topshuis op het eiland Neeltje Jans. Tijdens deze bijeenkomst is in samenwerking met Rijkswaterstaat uitleg gegeven over de Stormvloedkering en een film vertoond over de jaren tijdens de bouw. Met de excursie nam Chiel Jacobusse, bedenker van het landelijk project Het Groene Strand, ons mee naar het strand om te laten zien wat je als ondernemer met dit project kunt doen.

Tijdens de najaarsbijeenkomst zijn de gastheren met de boot naar de Galgeplaat genomen waar in de toekomst een nieuwe zandsuppletie zal plaatsvinden. Natuurmonumenten gaf uitleg over het nut en de noodzaak van deze tweede suppletie.

Tijdens beide bijeenkomsten zijn de gastheren bijgepraat over alle ontwikkelingen rondom het Nationaal Park, is er ruimte voor vragen en voldoende tijd om te netwerken.

2.6 De Oosterschelde boven water

Project 2022.06

Op zondag 15 en 29 mei, 12 juni, 3 juli en 28 augustus verzamelden de duikers in alle vroegte dieren in de Oosterschelde. Voor elke activiteit zijn tenminste 3 duikers / biologen en 2 à 3 begeleiders op de kant ingezet. Deze vrijwilligers hebben zich kunnen verheugen op een groot aantal bezoekers. Alleen 29 mei was het wat minder goed weer met minder bezoekers.

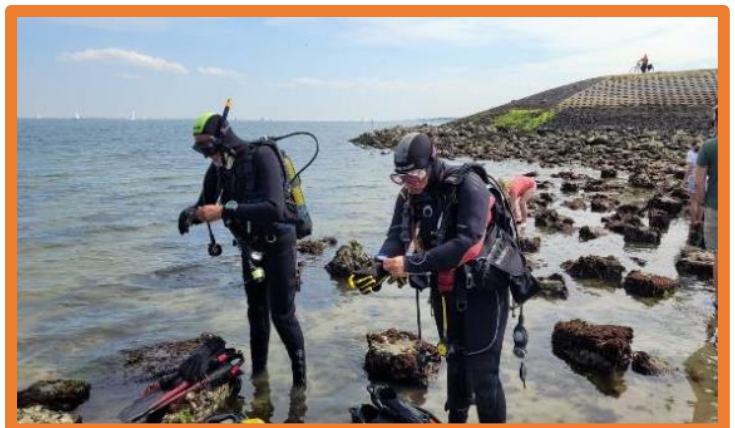
De Goese Sasdag op 3 september is ook bijzonder goed bezocht. Het weer werkte prima mee en de kinderen hebben zelf, onder leiding van de gidsen van MEC de Bevelanden, ook weer leuke dingen gezocht langs de waterkant.

De dagen van de Oosterschelde Boven Water zijn altijd enorm leuk en is vooral een dankbare activiteit. Vanaf het moment dat de bakken worden opgesteld en worden gevuld op de picknicktafels aan het einde van de parkeerplaats bij de haven van Burghsluis, komen mensen al kijken. Benieuwd naar wat er gebeurt en nieuwsgierig naar het leven in de Oosterschelde.

De tent die vorig jaar is aangekocht is een zeer welkome aanschaf. Makkelijk op een over de tafels te zetten om zo de zon uit de bakken te houden, waardoor het water niet te snel opwarmt. Daarnaast is het een mooie aandachtstrekker voor voorbijgangers.

Het hoofddoel van dit project is het onder de aandacht brengen van de rijkdom van de Oosterschelde onder water aan niet-duikende mensen en het belang van het beschermen van dit natuurpark. Daarnaast is het doel om belangstelling van diezelfde mensen te wekken en te enthousiasmeren om zelf ook te gaan duiken.

Met de benodigde spullen zoals tafels, aquaria, netten, potjes, loepjes en educatief materiaal zoals boeken en folders wordt de boodschap uit dit project overgebracht. De inhoud van de aquaria wisselt per activiteit en is mede afhankelijk van het seizoen.

In de lage bakken worden zeesterren en krabbetjes geplaatst die de kinderen dan mogen voelen en vasthouden.

Dank aan alle partijen, duikers en kanthulpen voor de samenwerking.

2.7 Terugblik op de Oosterschelde

Project 2022.07

Vanaf januari kwamen de vrijwilligers weer wat gemakkelijker binnen bij de zorginstellingen. Het was fijn om te merken dat er veel aanmeldingen waren. De lijst was heel snel gevuld met aanvragen uit de regio rondom de Oosterschelde. Slechts 1 centra heeft de lezing af moeten zeggen i.v.m. corona.

Er waren 25 lezingen gepland maar omdat de vrijwilligers niet op alle dagen ingepland konden worden zijn er 16 lezingen gegeven.

Afgelopen jaar is gezocht naar 1 of 2 geschikte vrijwilligers zodat de groep wat groter wordt en er voldaan kan worden aan 25 lezingen per jaar. Er zijn gesprekken geweest met 2 kandidaten en zij hebben ook meegelopen met een lezing. Helaas zagen zij toch af van de functie. Daarnaast is een vacature geplaatst op "Natuurwerk Zeeland" maar daar is nog geen reactie op gekomen.

Voor elke lezing wordt gezocht naar waardevol materiaal, uit de lezingen blijkt dat dit zeer op prijs wordt gesteld. Daarbij spreekt een zeehondenpup tot de verbeelding en die is, in opgezette vorm, aangeschaft. De opgezette zeehondenpup is ook bruikbaar voor andere activiteiten voor het NPO.

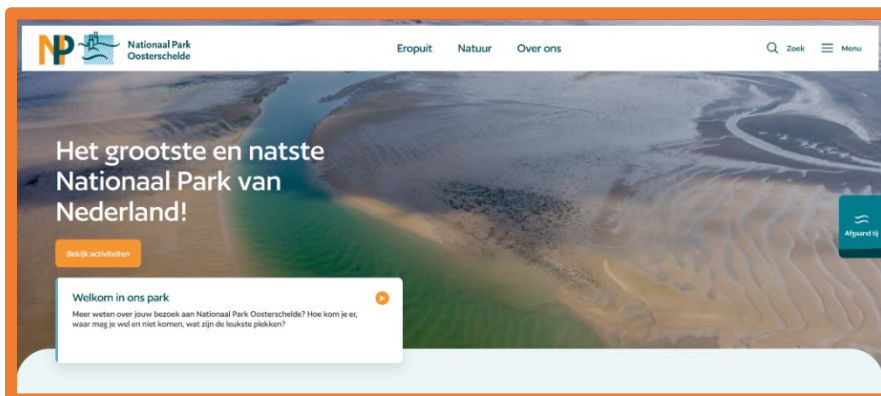
Het is fijn dat de lezing zeer gewild is en nog steeds goed ontvangen wordt door de zorgcentra.

2.8 Vernieuwen website

Project 2022.08

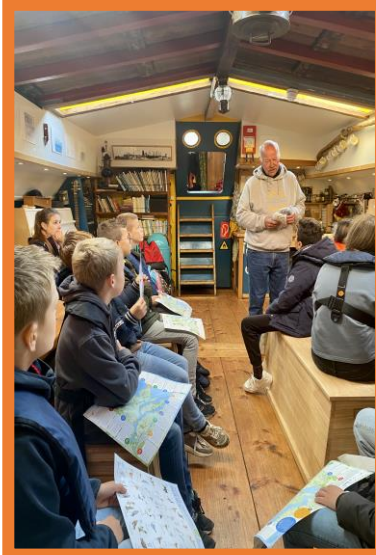
Het besturingssysteem achter de huidige website is achterhaald en zal ook niet meer ondersteund worden. Daarnaast is het nodig dat deze gaat aansluiten bij de nieuwe communicatie & educatie strategie. In samenwerking met Nedbase in Middelburg is de nieuwe website ontwikkeld.

3. Projecten

2.9 Strandkorrel

Project 2022.09

Er is regelmatig plastic opgeruimd rondom de Oosterschelde. De meeste bezoeken werden afgelegd aan de Schelphoek. Het doel van het project is om de plastic vervuiling in de vorm van o.a. granulaat, in beeld te brengen. Deze verzamelde data wordt verwerkt in een app. Die app heet Litterati en wordt gebruikt om inzicht te krijgen waar zwerfafval voorkomt en om te identificeren welke soorten en merken afval het meest voorkomen. De Litterati app wil de verzamelde data gebruiken in het samenwerken met bedrijven en organisaties voor het vinden van meer duurzame oplossingen. De verzamelde data uit dit project wordt gekoppeld met het Zwerfafvalkompas van Go-Clean.

Door omstandigheden is er geen inzet geweest van een stagiair van de Hogeschool Zeeland (HZ) op dit project. Er is wel een workshop en gastcollege gegeven aan studenten van de HZ. Er is opgeruimd bij de binnenhaven en de

studenten hebben kennis gemaakt met de app Litterati.

Er is een presentatie gegeven op de bijeenkomst van de ondertekenaars van het samenwerkingsconvenant Schone Schelde en er is deelgenomen aan een Clean-up in Goes met leerlingen van Ostrea in samenwerking met 'doe mee verlos de zee'.

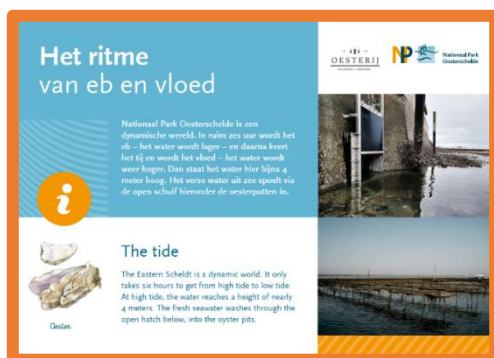

Strandkorrel is in september een aantal malen mee uitgevaren met De Vrijbuiters waar aan basisschoolleerlingen een gastles is gegeven. De basisschoolleerlingen hebben met een speciaal net op microplastics gevist.

2.10 Informatiepunt bij Oesterij

Project 2022.10

De Oesterij in Yerseke heeft zijn bedrijf ingericht om mensen het verhaal van de mossel- en oesterteelt te vertellen en beleven. Vanuit de ondernemer werd de behoefte uitgesproken om het verhaal vollediger te maken door de natuurwaarden van het Nationaal Park hier ook een plek te geven. Er zijn daarom een aantal informatieborden ontwikkeld die hierop aansluiten.

2.11 Cursus Natuurbeleving

Project 2022.11

In 2019 zijn we op verzoek van en in samenwerking met gastheren camping Stavenisse en camping De Muie op Tholen gestart met een 2-daagse workshop 'begeleider natuurbeleving' voor vaste gasten van deze campings.

Doel van deze workshop was het vergroten van de natuurbeleving rondom de Oosterschelde voor gasten van deze campings. Dit is bereikt door middel van het trainen van een aantal vaste gasten van deze campings. De vaste gasten zijn door de gastheren zelf aangedragen. De training bestond uit een aantal didactische, inhoudelijke en praktische opdrachten. Hiermee zijn handreikingen gegeven waarmee de vaste gasten op een laagdrempelige manier met andere gasten van de camping de Oosterschelde kunnen beleven.

In 202 was het de bedoeling deze workshop nogmaals aan te bieden aan vaste gasten van de andere vier campings binnen deze koepel. Door alle corona-ontwikkelingen is dit niet gelukt. In 2021 hebben vaste gasten van camping Linda en Anna Friso en Stavenisse meegedaan. Andere campings van gastheren gaven aan hier volgend jaar interesse in te hebben. Helaas bleek er in 2022 toch onvoldoende animo hiervoor te zijn waardoor deze cursus niet is doorgegaan. In overleg met de Provincie Zeeland hebben we dit bedrag ingezet voor extra drukwerk.

2.12 Bewonerscursus

Project 2022.12

Nationaal Park Oosterschelde heeft al jaren een actief netwerk van horeca- en recreatieondernemers. Gastheren die met een grote betrokkenheid en enthousiasme het gebied promoten. De basis hiervoor wordt gelegd tijdens de cursus gastheerschap. Het huidige 'Gastheer van het Landschap' programma is bij uitstek geschikt voor ondernemers die zich in of vlakbij het (natuur)gebied bevinden en daar gasten ontvangen of begeleiden.

Binnen en rondom het park signaleren we een toenemende vraag naar een dergelijk programma vanuit een doelgroep die niet direct gasten ontvangen, maar wel het Nationaal Park een warm hart toedragen. Deze inwoners hebben we het programma 'Ambassadeur van Nationaal Park Oosterschelde' aangeboden. Het programma heeft tot doel omwonenden rondom Nationaal Park Oosterschelde nog meer te betrekken bij het gebied.

De cursus bestaat uit vier bijeenkomsten waaraan 25 inwoners hebben deelgenomen. De bijeenkomsten hebben in zijn geheel buiten plaats gevonden. Ze zijn mede georganiseerd met Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Het Zeeuwse Landschap en Geopark Schelde Delta i.o. Tijdens de training hebben de deelnemers van alles geleerd over de natuur in zijn/haar directe omgeving, de ontstaansgeschiedenis en landschapstypes, kenmerkende flora en fauna en cultuurhistorie.

Om betrokkenheid vast te houden krijgen de cursisten na de cursus gedurende het jaar regelmatig leuke weetjes over het gebied. Een paar deelnemers hebben aangegeven als vrijwilligers een actievere rol te willen hebben bij het Nationaal Park. Zij zijn dan ook benaderd om aan die rol invulling te geven.

In 2021 is deze cursus voor het eerst met succes gegeven. Een wachtlijst voor deelname gaf duidelijk de behoefte voor een vervolg. Het belang om bewoners te betrekken wordt als zeer belangrijk ervaren waardoor vanaf dit jaar de cursus in het basisprogramma is opgenomen. In 2022 is de cursus met dezelfde opzet en invulling, aangevuld met tips uit de evaluatie, gegeven.

2.13 Extra schoolvaartritten

Project 2022.13

Jaarlijks zetten de Zeeuwse NME centra (m.u.v. Natuur & Zo) het project 'Varen op de Oosterschelde voor schoolklassen' uit bij het basisonderwijs. Het onderwijsdeel van het Nationaal Park is ondergebracht in De Zeeuwse Natuur.

In 2021 hadden echter in een hele korte tijd meer dan de geplande 16 schoolklassen aangemeld. Deze lijn heeft zich in 2022 doorgezet. Met dit grote aantal aanmeldingen is aan NPO extra budget gevraagd waarmee 10 extra schoolvaartritten gerealiseerd zijn.

4. De cijfers van 2022

4.1 Algemeen

Voor het meerjarige investeringsplan ontvangt de Stichting Ondersteuning Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde jaarlijks een subsidiebedrag van Provincie Zeeland. Voor de besteding van deze subsidie wordt door het overlegorgaan jaarlijks een bestedingenplan opgesteld. Het park zet dit budget in voor de uitvoering van het reguliere jaarprogramma en voor het initiëren en coördineren van nieuwe projecten en activiteiten. Naast de uitvoering van het basisprogramma verstrekt NPO ook subsidie aan derden in de vorm van projectbijdragen. Andere organisaties helpen op deze manier mee aan het verwezenlijken van de doelen van het park.

Als cofinancierders dragen gemeenten, ondernemers, NME-centra en natuurorganisaties bij in uren, natura en financiële middelen. Hierdoor wordt het subsidiebedrag en daarmee de impact vermenigvuldigd.

Procedure bestedingenplan

Projectaanvragen voor het bestedingenplan moeten in september ingediend zijn om in aanmerking te komen voor een bijdrage in het daaropvolgende jaar. Projectaanvragen worden getoetst aan de criteria van Nationaal Park Oosterschelde. De looptijd voor het besteden van de toegekende bijdrage is een jaar. Elk jaar machtigt het Algemeen Bestuur de voorzitter en de secretaris om binnen het bestedingenplan betalingen te verrichten, indien nodig budgetten te verschuiven, en de eindbijdrage per project vast te stellen.

Personele inzet Communicatie & Educatie

Voor de personele inzet op Communicatie & Educatie in de Nederlandse nationale parken heeft IVN van oudsher een opdracht vanuit de Rijksoverheid. Voor de uitvoering van Communicatie & Educatie in Nationaal Park Oosterschelde ontvangt IVN jaarlijks een budget van het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit. In 2022 ging het om een budget van € 133.004,- voor de inzet van een coördinator en medewerker (beide 0,8 fte).

4.2 Bestedingenplan 2022

Voor de uitvoering van het bestedingenplan 2022 van Nationaal Park Oosterschelde heeft de Provincie Zeeland een subsidiebedrag van maximaal € 182.313,- toegekend. Op een aantal posten is er sprake van overschrijdingen en onderbestedingen.

Overzicht uitgaven - toelichting		Begroot	Daadwerkelijk
Basisprogramma			
2022.01	Secretariaatskosten	€ 13.200	€ 15.470
	De kosten zijn hoger uitgevallen vanwege twee scheidende leden van het Dagelijks Bestuur en hogere accountantskosten.		
2022.02	Algemene en dagelijkse zichtbaarheid	€ 14.500	€ 14.551
	Financiële uitvoering is conform begroting.		
2022.03	Informatie in het veld	€ 23.500	€ 22.598
	De kosten voor gebruik en onderhoud van informatiepunten is lager uitgevallen dan begroot.		
2022.04	Communicatie	€ 39.292	€ 39.458
	Er is extra budget aangevraagd voor drukwerk. De kosten voor drukwerk zijn gestegen waardoor, ondanks extra budget, meer is uitgegeven.		
2022.05	Jaarprogramma	€ 50.000	€ 47.657
	Uitgaven zijn afhankelijk van onderhoudskosten aan de website.		
2022.06	De Oosterschelde boven water	€ 1.025	€ 622
	Niet alle vrijwilligers declareren onkosten waardoor er minder is uitgegeven dan begroot.		
2022.07	Terugblik op de Oosterschelde	€ 1.568	€ 1.562
	Financiële uitvoering is conform begroting.		
2022.08	Vernieuwing website en online communicatiemiddelen	€ 24.000	€ 23.570
	Project is uitgevoerd conform offerte waarbij een stelpost stond opgenomen die niet is uitgevoerd. Hierdoor is iets minder uitgegeven van begroot.		
Projecten			
2022.09	Strandkorrel	€ 1.520	€ 457
	Het project is niet volledig uitgevoerd omdat een aantal onderdelen niet tot uitwerking zijn gekomen.		
2022.10	Informatie NPO bij informatiepunt Oesterij	€ 2.500	€ 363
	De financiële uitgaven zijn minder omdat de betrokken partij de overige kosten voor haar rekening heeft genomen.		
2022.11	Cursus natuurbeleving campings	€ 708	€ -
	Vanwege te weinig animo bij de doelgroep is dit project niet doorgedaan.		
2022.12	Bewonerscursus	€ 7.500	€ 7.656
	Financiële uitvoering conform projectaanvraag.		
2022.13	Extra schoolvaartochten	€ 3.000	€ 3.000
	Er zijn meer aanmeldingen dan voorgaande jaren ontvangen. Deze kosten waren niet begroot en zijn gefinancierd door een onderbesteding op andere posten.		
	Totaal	€ 182.313	€ 176.964

5. Organisatie

5.1 Overlegorgaan

Het overlegorgaan is verantwoordelijk voor het functioneren van het Nationaal Park en bestaat uit een Algemeen Bestuur en een Dagelijks bestuur. Met ingang van 9 juli 2013 is het Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde een adviescommissie van de Provincie Zeeland geworden. Het overlegorgaan staat onder leiding van een onafhankelijk voorzitter. Het secretariaat wordt verzorgd door de Provincie Zeeland. Het overlegorgaan is tevens het Algemeen Bestuur van Nationaal Park Oosterschelde. Hierin zijn vertegenwoordigers gezeteld van alle spelers in het park.

De taken van het Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde zijn:

- vaststellen van het Beheers- en inrichtingsplan Oosterschelde;
- bewaken van de uitvoering van dit Beheers- en inrichtingsplan Oosterschelde;
- vaststellen van de begroting;
- vaststellen van de jaarrekening;
- kennisnemen van voornemens en taken, of bevoegdheden uit te oefenen die van invloed kunnen zijn op de ontwikkelingen in het Oosterscheldegebied (inclusief onderhouds- of beheersplannen);
- vaststellen van het jaarverslag.

Naast de officiële taken zet het overlegorgaan zich in voor strategische afstemming van diverse onderwerpen rondom de Oosterschelde. Alle partners vertegenwoordigd in het overlegorgaan hebben vanuit hun eigen identiteit verantwoordelijkheid in de uitvoering van de taken, die uitgevoerd worden vanuit het eigen budget.

Stichting Ondersteuning Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde

Naast het Overlegorgaan is ook de Stichting Ondersteuning Overlegorgaan Nationaal Park Oosterschelde opgericht. Deze stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (KvK nr. 22044408). Sinds 5 december 2003 kent de stichting ook statuten waaraan de leden van het Algemeen Bestuur zich moeten houden.

Voorzitter

In 2020 is dhr. Provoost begonnen als onafhankelijk voorzitter van Nationaal Park Oosterschelde. Het voorzitterschap betreft een onbezoldigde functie, de voorzitter ontvangt vacatiegelden voor de bestuursvergaderingen en een reis- en onkostenvergoeding.

Dagelijks bestuur

Het Dagelijks Bestuur (tevens het stichtingsbestuur) wordt gevormd door de voorzitter van het NPO en twee leden van het Algemeen Bestuur, een vertegenwoordiger van de overheden en een vertegenwoordiger van de natuurorganisaties. Het Dagelijks Bestuur controleert de kostenverantwoording en de prestatiebewijzen zoals dit bij het verstrekken van de subsidie is opgedragen door Gedeputeerde Staten. Ook is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor het volgen van de lopende zaken en anticiperen op de ontwikkelingen rondom het park en het voorbereiden van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. De secretaris- en penningmeesterfunctie zijn beide onbezoldigd.

Wethouder Schenkelaars van de gemeente Noord-Beveland was tot de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart penningmeester van het Dagelijks Bestuur. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 november is wethouder Van Overloop, van de gemeente Reimerswaal, benoemd als nieuwe penningmeester en tevens lid van het Dagelijks Bestuur. De functie van secretaris in het Dagelijks Bestuur wordt vervuld door mevr. Von Harras, directeur van de Zeeuwse Milieufederatie.

5.2 Bestuurlijke vergaderingen

Het Algemeen Bestuur heeft tweemaal¹ vergaderd in 2022, het Dagelijks Bestuur is zesmaal² bijeen gekomen. Belangrijke bespreekpunten waren onder meer de ontwikkelingen in de LNV subsidieaanvraag 'Ondersteuning Kwaliteitsimpuls Nationale Parken', de ontwikkelingen in het nieuwe beleidskader voor de Nationale Parken en diverse updates uit het veld.

Zoals in 2017 is afgesproken heeft het Dagelijks Bestuur ook dit jaar weer vergaderd met de verantwoordelijk gedeputeerde Anita Pijpelink. Vanwege een aantal ontwikkelingen, ook landelijk, is er besloten om dit jaar twee maal met de gedeputeerde te overleggen, waarvan één overleg niet is doorgegaan.

5.3 Dagelijks werkteam

Bij de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden wordt nauw samengewerkt binnen een team van medewerkers Communicatie & Educatie en de secretaris, onder leiding van de voorzitter van het park. Dit team zorgt als initiator, coördinator en/of sparringpartner voor verbinding tussen de partijen en het opzetten van projecten en activiteiten gericht op bescherming en beleving.

De communicatie en educatie van de Nederlandse nationale parken is landelijk ondergebracht bij IVN. Zij heeft de opdracht van het Rijk om dit te verzorgen. Vanuit IVN Zeeland zijn twee medewerkers Communicatie & Educatie (beide 0,8 fte) actief voor de Oosterschelde. De werkzaamheden van de secretaris wordt uitgevoerd in een duo functie (2 x 0,25 fte), beide medewerkers zijn in dienst bij Provincie Zeeland.

¹ Algemeen Bestuur: 27 juni voorjaarsvergadering, 2 november najaarsvergadering

² Dagelijks Bestuur: 16 februari, 30 maart, 1 juni, 26 september, 17 oktober, 7 december

6. Dankwoord

Grote dank aan allen die Nationaal Park Oosterschelde een warm hart toedragen en zich actief inzetten voor de bescherming van en beleving in het gebied. Gidsen, vrijwilligers, bestuursleden, gastheren, ambassadeurs, terreinbeheerders en medewerkers van alle betrokken overheden en partnerorganisaties. Dit jaarverslag bevat slechts een deel van alle activiteiten en ontwikkelingen in en rondom Nationaal Park Oosterschelde. Samen beschermen we de prachtige en waardevolle natuur van de Oosterschelde en maken we die zichtbaar en beleefbaar.

Bijlage - Ledenoverzicht

Algemeen Bestuur

Voorzitter Overlegorgaan	dhr. K.J. Provoost
Provincie Zeeland	mevr. A. Pijpelink (gedeputeerde)
Rijkswaterstaat Zee & Delta	dhr. R. Wisse (districtshoofd)
Waterschap Scheldestromen	dhr. P.D. Keller (dagelijks bestuur)
Gemeente Goes	dhr. A.B. van der Reest (wethouder)* mevr. J. Veldhuizen (wethouder) **
Gemeente Kapelle	dhr. F. Naterop (burgemeester)* dhr. J.H. Herselman (wethouder) **
Gemeente Reimerswaal	dhr. C.A. Verburg (wethouder)* dhr. M. van Overloop (wethouder) **
Gemeente Veere	dhr. C. Maas (wethouder)* dhr. L.A. de Visser (wethouder) **
Gemeente Noord-Beveland	dhr. W.H.J.M. Schenkelaars (wethouder)* mevr. J. Meeuwisse (burgemeester) **
Gemeente Tholen	dhr. F.J.A. Hommel (wethouder)
Gemeente Schouwen-Duiveland	mevr. P. Schot (wethouder)
Watersportverbond	dhr. P. Mater (regioteam)
Sportvisserij Zuidwest Nederland	dhr. B. Schutz (voorzitter)
Nederlandse Onderwatersportbond	dhr. B.A. Vos / dhr. P. van Rodijnen
Stichting Het Zeeuwse Landschap	dhr. B. van Dessel / dhr. R. van Westrienen
Vereniging Natuurmonumenten	dhr. G. de Groot (gebiedsmanager)
Staatsbosbeheer	mevr. S. den Adel (provinciehoofd)
Zeeuwse Milieu federatie	mevr. I. von Harras (directeur)
Productschap Vis	dhr. A. Risseeuw (secretaris)
IVN	mevr. D.I. Teeling (regiodirecteur)
Rijksvastgoed en Ontwikkelingsbedrijf	<i>vacant</i>

* Lid van het Algemeen Bestuur tot de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

** Lid van het Algemeen Bestuur na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

Dagelijks Bestuur

dhr. K.J. Provoost - voorzitter
mevr. I. von Harras - secretaris, namens de natuurorganisaties
dhr. W.H.J.M. Schenkelaars – penningmeester, namens de gemeenten *
dhr. M. van Overloop – penningmeester, namens de gemeenten **
dhr. M.J.A. Steijn - ambtelijk vertegenwoordiger Provincie Zeeland (tot 17 oktober 2022)
mevr. M.J. Schra-Anthonisse - ambtelijk vertegenwoordiger Provincie Zeeland (vanaf 17 oktober 2022)

* Lid van het Dagelijks Bestuur tot de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

** Lid van het Dagelijks Bestuur na de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022.

Dagelijks werkteam

dhr. K.J. Provoost - voorzitter
Wilco Jacobusse - coördinator Communicatie & Educatie (IVN Zeeland)
Fransje Meijer - medewerker Communicatie & Educatie (IVN Zeeland)
Ineke Zuijderhoudt - secretaris tot 1 maart (Provincie Zeeland)
Anke Marijs – secretaris vanaf 1 juni (Provincie Zeeland)
Edith Boonman - ondersteunend secretaris (Provincie Zeeland)

Werkgroep Communicatie & educatie

Paul Begijn - Natuurmonumenten

Marijke Lieman - Staatsbosbeheer

Runa Kuller - Het Zeeuwse Landschap

Astrid Meijer - MEC De Bevelanden

Ruth Poppe - Provincie Zeeland

Marion Struik - Provincie Zeeland

Anne Boogaard – IVN Zeeland

Wilco Jacobusse - Nationaal Park Oosterschelde / IVN Zeeland

Fransje Meijer - Nationaal Park Oosterschelde / IVN Zeeland

Ineke Zuijderhoudt - Nationaal Park Oosterschelde / Provincie Zeeland

Edith Boonman – Nationaal Park Oosterschelde / Provincie Zeeland

De uitvoering van het bestedingenplan 2022 van
Nationaal Park Oosterschelde is mede mogelijk gemaakt door

